

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน SYNECTICS

THE ACHIEVEMENT IN ENGLISH AND CREATIVE THINKING OF MATTAYOMSUKSA III STUDENTS USING SYNECTICS INSTRUCTIONAL MODEL

กัลยาณี ภูมิเพ็ง

ผศ.ดร.ธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน Synectics ซึ่งประกอบไปด้วย 3 กิจกรรมหลัก คือ 1) การเปรียบเทียบโดยตรง 2) การเปรียบเทียบโดยสมมติเป็นสิ่งอื่น 3) การสร้างคู่คำขัดแย้ง โดยกิจกรรมทั้ง 3 ดำเนินไปตามขั้นตอนการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร โดยนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนความคิดสร้างสรรค์เฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองบัวครุรัฐประชาสรรค์ ตำบลหนองบัว อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 11 คน การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบที่ไม่ถึงขั้นการทดลอง (Pre-experimental Design) แบบศึกษาโดยวิธีวัดครั้งเดียว (One-shot Case Study) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอน Synectics ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ 18 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 18 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3) แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 3 ชุด คือ ชุดเขียนคำศัพท์จากภาพ ชุดตั้งชื่อเรื่อง และชุดเดาเหตุการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย คะแนนเฉลี่ยร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรม TAP (Test Analysis Program)

ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 75.91 และมีนักเรียนจำนวน 9 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 81.82 ส่วนคะแนนด้านความคิดสร้างสรรค์นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.37 และมีนักเรียนจำนวน 8 คนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 72.72 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือ นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนความคิดสร้างสรรค์เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการสอน Synectics

Keywords : Achievement, creative thinking, Synectics Instructional model

ABSTRACT

The purpose of the research was to study the achievement in English and the creative thinking of Mathayomsuksa III students using Synectics Instructional Model. It was stipulated that at least 70% of the target group passed the criterion of 70% in all the aspects of the achievement in English and creative thinking. Learning activities were based on Synectics instructional model which were 3 metaphoric activities; direct analogy, personal analogy and compressed conflict while 3 Ps of communicative approach was applied in this study. The target group consisted of 11 Mathayomsuksa III students in Nongbuakururatprachasan School, under the Office of Kalasin Provincial Education Service Area 2 during the second semester of 2008 academic year. The pre-experimental design was used in this study in the form of one shot case study. The instruments used in the research were 1) 18 lesson plans for 6 learning units. 2) an English language learning achievement test and 3) creative thinking test consisted of 3 parts of lexical test, title making test and predicting the next event. Data were analyzed by mean of percentage, arithmetic mean and standard deviation using TAP program.

The findings:

The findings showed that the students made an average mean score of 75.91% of the achievement in English and 81.82% of the students passed the prescribed criterion of 70% and the students made an average creative thinking mean score of 81.37% and 72.72% of the students passed the prescribed criterion of 70% which met the objective of the study.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม บุคคลในสังคมต้องมีการติดต่อพบปะเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ภาษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเจรจาต่อรอง ด้านการค้าและการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ การรู้ภาษาต่างประเทศจะช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างชนชาติไทยและชนชาติอื่นๆ เนื่องจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และ สังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) ของประเทศไทย ได้กำหนด

การพัฒนาคนตามแผนคือ ต้องพัฒนาให้คนไทยเป็นคน คิดเป็น มีเหตุผลและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และ กำหนดให้มีการพัฒนาเยาวชนอย่างรอบด้าน (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2548) สอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนา ประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554)(มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550) ที่มุ่งพัฒนาสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) ให้คนไทยมีคุณธรรมนำความ รอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครองรอบรู้ มีสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่กำหนด ให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีวัฒนธรรมการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งตรงตาม เจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) และ วิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยที่ต้องการให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง และเป็นคนมีความสุข

อย่างไรก็ตาม จากรายงานผลการวิจัยและประเมินผลคุณภาพการศึกษาจากหลายหน่วยงานพบว่า ชาวชนไทยส่วนมากมีความรู้ ความคิด สติปัญญา ความสามารถ ตลอดจนมีผลการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นองค์ความรู้พื้นฐานต่อการดำรงชีวิต อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งต้องปรับปรุง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540) และจากรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2547 พบว่า ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในด้านนักเรียนอยู่ในระดับควรปรับปรุงสูงกว่าวิชาอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2547) สอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2546) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ แล้วยังมีรายงานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาตรฐานด้านนักเรียน มาตรฐานที่ 4 ที่พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับปรับปรุงเป็นส่วนใหญ่ (ศิริวรรณ ร่มเย็น วูลเทอร์, ม.ป.ป.) สาเหตุของปัญหานี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ปัจจุบันครูส่วนใหญ่จะไม่ได้เห็นความสำคัญกับการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษครูควรเลือกใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ต่างๆ ให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน ได้แก่ กลยุทธ์ในการสื่อสารทักษะการจำ ทักษะการถาม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเชิงสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาทินี สุวรรณโช (2550) อ้างถึงใน อีรัชย์ เนตรนอมศักดิ์, 2550) ที่กล่าวว่า คนที่มีความสามารถและมีความคิดสร้างสรรค์จะได้เปรียบ และได้โอกาสที่ดีกว่าคนที่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์และถ้าขาดทักษะทางภาษาแล้ว การพัฒนาศักยภาพและการเรียนรู้ในศาสตร์สาขาอื่นก็จะขาดทักษะตามไปด้วย Curtain and Born stand (ม.ป.ป. อ้างถึงใน กรมวิชาการ, 2543) ได้ทำการวิจัยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

พบว่า นักเรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศ ในระดับประถมศึกษาจะมีทักษะในการคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนที่เรียนแต่ภาษาแม่เพียงภาษาเดียว ซึ่งมีผลทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาอื่นๆ ก็ดีขึ้นตามไปด้วย ครูควรจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับการสอนที่หลากหลายเพื่อจะได้ติดตามและพัฒนาให้นักเรียนอย่างต่อเนื่องไปตลอดถึงมัธยมศึกษาด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ ของอีรัชย์ เนตรนอมศักดิ์ (2538) พบว่า การสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม กระบวนการสัมพันธ์ การสอนแบบสืบเสาะความรู้ การใช้ชุดการสอน และการใช้กิจกรรมแบบไม่กำหนดแนวทาง ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าการสอนปกติและสูงกว่าวิธีที่กำหนดขึ้น และพบว่าความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กรมวิชาการ (2543) กล่าวว่า รูปแบบการสอน Synectics เป็นรูปแบบการเรียนรู้หนึ่งที่ใช้มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนและการคิดร่วมกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรอนงค์ ประมูลใหม่ (2539) ที่พบว่า กิจกรรม Synectics เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดให้นักเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดความคิด เกิดประสบการณ์ ได้แก่งคิดที่นอกเหนือไปจากบทเรียนที่ครูกำหนด วิธีนี้จะพัฒนาทักษะความคิดโดยการอุปมา (Metaphorical Forms หรือ Analogy) หรือการเปรียบเทียบให้นักเรียนได้คิดถึงสิ่งที่คุ้นเคยในแนวทางที่แปลกใหม่ ทำให้สร้างสรรค์งานใหม่ๆ ออกมาได้โดยพยายามเชื่อมโยงกับสิ่งที่คุ้นเคยก็จะทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งใหม่ได้ดี ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและนักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นด้วย

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่ารูปแบบการสอน Synectics เป็นรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิดและความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาให้แก่ให้นักเรียนได้และยังเป็นรูปแบบการสอนที่สามารถสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ต้องการให้นักเรียนเป็นผู้มีทักษะที่จำเป็นทางภาษามีความสามารถคิด แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และมีความคิดสร้างสรรค์

จะช่วยให้นักเรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดีและเป็นคนมีความสุข ผู้วิจัยจึงสนใจนำรูปแบบการสอน Synectics มาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองบัวครุรัฐประชาสรรค์ อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนอันเป็นอนาคตและกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน Synectics

2.2 เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน Synectics

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน Synectics ซึ่งประกอบไปด้วย 3 กิจกรรมหลัก คือ 1) การเปรียบเทียบโดยตรง 2) การเปรียบเทียบโดยสมมติเป็นสิ่งที่อื่น 3) การสร้างคู่คำขัดแย้ง โดยกิจกรรมทั้ง 3 ดำเนินไปตามขั้นตอนการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร โดยนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนความคิดสร้างสรรค์เฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ในการวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบที่ไม่ถึงขั้นการทดลอง (Pre-experimental Design) แบบศึกษาโดยวิธีวัดครั้งเดียว (One-shot Case Study) มีวิธีการดำเนินการตามหัวข้อดังต่อไปนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองบัวครุรัฐประชาสรรค์ ตำบลหนองบัว อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 11 คน

3.2 ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

3.2.1 ตัวแปรต้น มี 1 ตัวแปร คือ รูปแบบการสอน Synectics

3.2.2 ตัวแปรตาม มี 2 ตัวแปร คือ

3.2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

3.2.2.2 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอน Synectics ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ 18 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 18 ชั่วโมง ซึ่งผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลการทดสอบวิเคราะห์ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.58 - 0.75 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.33 - 0.75 และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.70 และ 3) แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 3 ชุด คือ (1) ชุดเขียนคำศัพท์จากภาพ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.29-0.43 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.42-0.75 (2) ชุดตั้งชื่อเรื่อง มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.25-0.59 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.44-0.58 และ (3) ชุดเดาเหตุการณ์ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.45-0.47 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.56-0.70

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูล ในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์และเดือนมีนาคม 2552 โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 ดำเนินการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างเดือนวันที่ 23 กุมภาพันธ์ ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2552 เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอน Synectics โดยใช้เวลาแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ครั้งละ 1 ชั่วโมง

4.2 ระหว่างการดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีการบันทึก

ลงข้อมูลจากการปฏิบัติกิจกรรมและสังเกตพฤติกรรม เพื่อรวบรวมผลการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อเก็บหลักฐาน ร่องรอยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

4.3 หลังจากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอน Synectics นำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษามาทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย

4.4 นำผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ ทั้ง 2 ฉบับ มาวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ย (X) เฉลี่ยร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรม TAP (Test Analysis Program) เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนด

6. สรุปผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 75.91 และมีนักเรียนจำนวน 9 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 81.82 ส่วนคะแนนด้านความคิดสร้างสรรค์นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.37 และมีนักเรียนจำนวน 8 คนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 72.72 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือ นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนความคิดสร้างสรรค์เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

7. การอภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอน Synectics เป็นรูปแบบการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและมีระดับความคิดสร้างสรรค์ผ่านเกณฑ์

ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาและนำรูปแบบการสอน Synectics มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมการเปรียบเทียบ 3 ขั้น (สมพงษ์ สิงหะพล, 2533) คือ 1) การเปรียบเทียบโดยตรง (Direct Analogy) เป็นการเปรียบเทียบอย่างง่าย ๆ ระหว่างสิ่งของสองสิ่ง ความคิดสองความคิด สิ่งที่จะนำมาเปรียบเทียบกันจะเป็นอะไรก็ได้ที่เราต้องการเปรียบเทียบ 2) การเปรียบเทียบโดยสมมติตนเป็นสิ่งอื่น (Personal Analogy) เป็นการเปรียบเทียบโดยเอาตัวผู้เรียนเป็นบางสิ่งบางอย่างที่ครูยกขึ้น การเปรียบเทียบเช่นนี้จะช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน มองเห็นบทเรียนเป็นสิ่งที่ไม่ไกลจากตัว มองเห็นแนวทางในการคิดสร้างสรรค์จากฐานความคิดของตนเองและฐานความคิดจากสิ่งที่ให้เปรียบเทียบ แล้วบอกความรู้สึก และ 3) การสร้างคำคู่ขัดแย้ง (Compressed Conflict) เป็นการเปรียบเทียบอีกขั้นหนึ่งที่นำเอาคำที่ขัดแย้งกันสองคำจากการเปรียบเทียบขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 มาสร้างเป็นคำใหม่ โดยสร้างคำให้มีความขัดแย้งกัน ซึ่งในการเปรียบเทียบทั้ง 3 ขั้นนั้นเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ซึ่งสอดคล้องกับธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์ (2538) ที่กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา คือ ความสามารถของบุคคลในการที่ได้เห็นกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ ระลึกถึงสิ่งที่สัมพันธ์กับสิ่งที่ได้เห็นออกมาให้ได้มากที่สุดและสามารถรวบรวมสิ่งที่สัมพันธ์เข้าเป็นสิ่งใหม่ที่มีความหมาย ซึ่งเป็นการคิดที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ทางภาษา อาจเป็นคำ วลี ประโยค ข้อความหรือเรื่องราวที่มีความแปลกใหม่ ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะมีความสามารถในการคิดหลายแง่มุมทำให้ได้คำตอบหลายทาง ซึ่งกระบวนการเรียนภาษาเป็นกระบวนการที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษา มีขั้นตอน คือ 1) ทำความเข้าใจสัญลักษณ์ สื่อ รูปภาพ รูปแบบ เครื่องหมาย นักเรียนรับรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และถ้อยคำ สำนวนต่าง ๆ 2) สร้างความคิดรวบยอด ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์นำมาสู่ความเข้าใจและเกิดภาพรวมเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง 3) สื่อความหมาย ความคิด ผู้เรียนถ่ายทอดทางภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ 4) พัฒนาความสามารถ ผู้เรียนเกิดการ

เรียนรู้ตามขั้นตอนคือความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาไปพร้อมกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนจัดสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของนักเรียนและให้อิสระในการคิด เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดอย่างอิสระ (ทิศนา แคมมณี, 2547) บรรยายภาพที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้แก่บรรยายภาพที่เต็มไปด้วยการยอมรับและการกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ (อารี รังสินันท์, 2526) จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัยระหว่างการทำการทดลองพบว่า นักเรียนที่แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์จะมีความกล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าทำ และมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวโดยไม่ได้เสแสร้ง นักเรียนจะมีความเป็นส่วนตัวค่อนข้างสูง สามารถพูดโต้ตอบครูได้ทันทีที่มีการแสดงความคิดเห็นหรือการเสนอ คำศัพท์ และนักเรียนยังสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นกันเองระหว่างเพื่อน ซึ่งพฤติกรรมการแสดงดังกล่าวสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2534) กล่าวว่า บุคคลที่บ่งว่ามีความคิดสร้างสรรค์มักเป็นผู้ที่ชอบการเปลี่ยนแปลง ชอบที่จะทดลองสิ่งใหม่ๆ กล้าที่จะคิดและตัดสินใจด้วยตนเองโดยไม่คล้อยตามผู้อื่นอย่างง่าย ๆ มักเป็นคนมีบุคลิกหลายๆ อย่างในตัวเองคนเดียว นอกจากนี้แล้วนักเรียนที่แสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์โดยส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่มีคะแนนผลการเรียนในกลุ่มเรียนดีและเป็นนักเรียนที่สามารถใช้ภาษาได้ดีกว่านักเรียนในกลุ่มเรียนอ่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอนงค์ ประมูลใหม่ (2539) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์พบว่า กิจกรรม Synectics เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดให้นักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดความคิด เกิดประสบการณ์ได้แก่คิดที่นอกเหนือไป จากบทเรียนที่ครูกำหนด วิธีนี้จะพัฒนาทักษะความคิดโดยการอุปมา (Metaphorical Forms หรือ Analogy) หรือ การเปรียบเทียบให้นักเรียนได้คิดถึงสิ่งที่คุ้นเคยในแนวทางที่แปลกใหม่ทำให้สร้างสรรค์งานใหม่ๆ ออกมาได้โดยพยายามเชื่อมโยงกับสิ่งที่คุ้นเคย จะทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งใหม่ได้ดี ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและนักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกานดา ทิววัฒน์

ปกรณ (2543) ที่พบว่า นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความคิด สร้างสรรค์ ด้านความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่าความคิดสร้างสรรค์มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรชัย เนตรนอมศักดิ์ (2538) ที่ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ในประเทศไทย ซึ่งพบว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

8. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

8.1 ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

8.1.1 การคัดเลือกเนื้อหามาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ควรให้ทันสมัยเหมาะสมกับวัย ความสนใจและสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวของนักเรียน เพื่อจะให้นักเรียนได้คิดคำศัพท์ได้อย่างหลากหลาย

8.1.2 ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน Synectics การใช้กระดานของครูถือเป็นทักษะสำคัญ ครูจะต้องบันทึกการเปรียบเทียบของนักเรียนไว้บนกระดานทั้งหมด ครูจึงควรแบ่งสัดส่วนของกระดานไว้อย่างเหมาะสม เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย ชัดเจน ควรให้ความสนใจนักเรียนอยู่ตลอดเวลา

8.1.3 ในระหว่างการทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ในบางครั้งของการทำกิจกรรมการเปรียบเทียบ ครูอาจใช้เทคนิคกลุ่มเข้ามาช่วย ด้วยการให้นักเรียนเปรียบเทียบกันภายในกลุ่มย่อยก่อนโดยกำหนดให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็น เพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยกับกิจกรรม Synectics

8.1.4 การอภิปรายแสดงความคิดร่วมกันของนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมการเปรียบเทียบต่างๆ นั้น ครูควรใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดอย่างทั่วถึงอาจใช้การช่วยด้วยน้ำเสียงที่ตื่นเต้นท้าทายความคิด ควรมีการเสริมแรงสำหรับนักเรียนที่สามารถเปรียบเทียบได้แปลกใหม่น่าสนใจโดยไม่ต้องถามเหตุผล ขณะเดียวกันในการนำเสนอภาษาครูควรใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักภาษา

8.1.5 รูปแบบการสอน Synectics สามารถปรับใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับชั้น ตามความเหมาะสม โดยยึดหลักว่ากิจกรรมควรอยู่ในขอบเขตของประสบการณ์ที่นักเรียนมี ใช้สื่ออุปกรณ์ให้มากที่สุด ค่อยเป็นค่อยไป

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการวิจัยต่อบัณฑิตนักเรียนกลุ่มเดิม โดยอาจเปลี่ยนเนื้อหาบทเรียนใหม่ เพื่อศึกษาความก้าวหน้า และผลด้านอื่นๆ ที่จะเกิดในตัวนักเรียน

8.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยกับนักเรียนระดับอื่นหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพื่อพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ และเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). **ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอน การวัด ประเมินผล**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2543). **กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2543). **รายงานการสังเคราะห์เอกสารเรื่อง วิธีการสอนและรูปแบบการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). **เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2547). **รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2547**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2548). **รายงานการสังเคราะห์เอกสารเรื่อง วิธีการสอนและรูปแบบการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กานดา ทิววัฒน์ปกรณ์. (2543). **ผลการฝึกแบบการคิดที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3. ปริญญาโท**. กศ.ม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร.
- ทศนา เขมมณี. (2547). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์. (ม.ป.ป.). **รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ เอกสารการสอนวิชาการออกแบบการสอน**. [ม.ป.ท.: [ม.ป.พ.]. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____. (2538). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- _____. (2550). **แนวทางการพัฒนางานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. ขอนแก่น: โรงพิมพ์แอนนาออฟเซตขอนแก่น.

- สมพงษ์ สิงหะพล. (2533). **รูปแบบการสอนซินเนคติกส์**. ว.สารพัฒนาหลักสูตร 2533; ปีที่ 102 (ก.ย. 2533): 4-8.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ. (2542). **เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ศิริวรรณ ร่มเย็น วูลเทอร์. (ม.ป.ป.). **การจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร**. [ม.ป.ท.]: [ม.ป.พ.]. (เอกสารอัดสำเนา).
- ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2550). **การประชุมสัมมนา การวิจัยทางการศึกษา**. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). **รายงานการวิจัยแนวทางการจัดทำและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (2545-2559)**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- _____. (2546). **รายงานการวิจัยแนวทางการจัดทำและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2547). **รายงานการวิจัยแนวทางการจัดทำและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อรอนงค์ ประมูลใหม่. (2539). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เปรียบเทียบการสอนกับคู่มือครู**. ปริญญาโท. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อารี รังสินนท์. (2526). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: ณะการพิมพ์.